

OBSAH

Předmluva	7
Úvodem	8
I. Předslovanské osídlení závěru doby stěhování národů	9
II. Středoevropský prostor, etnogeneze a expanze Slovanů	16
III. Časně slovanské osídlení na Moravě	35
III.1 Obydlí a sídliště	35
III.2 Hospodářství	41
III.3 Pohřební ritus	47
III.4 Uspořádání časně slovanské společnosti	58
IV. Hmotná kultura nejstarších českých a moravských Slovanů	61
IV.1 Kovové předměty	61
IV.2 Předměty z parohu a kosti	66
IV.3 Předměty ze skla	69
IV.4 Kamenné předměty	70
IV.5. Dřevěné předměty	71
IV.6 Keramika a její chronologie	72
IV.7 Hmotná kultura nejstaršího slovanského obyvatelstva českých zemí, Slovenska a středního Podunají	80
IV.8 Periodizace časně slovanského období	81
V. Avari a Sámův kmenový svaz	82
VI. Doba předvelkomoravská	91
VI.1 Druhá slovanská vlna a vymezení celého období	91
VI.2 Osídlení, obydlí a sídliště	92
VI.3 Hospodářství	115
VI.4 Nekropole	133
VI.5 Otázky společenského vývoje ve starší době hradištní a v předvelkomoravském období a poznámky k etnické situaci	142
VII. Hmotná kultura starší doby hradištní a předvelkomoravského období	144
VII.1 Kovové předměty	144
VII.2 Předměty z parohu a kostí	182
VII.3 Předměty ze skla	189
VII.4 Kamenné předměty	190
VII.5 Dřevěné předměty	190
VII.6 Starohradištní a předvelkomoravská keramika a její chronologie	191
VIII. Doba přelomu – konec předvelkomoravské epochy a změny mocenské situace na středním Dunaji po vítězných válkách Karla Velikého s Avary	197
IX. Vznik mojmírovského knížectví a první výboje (do r. 846)	203
IX.1 Etnogeneze Moravanů a etatizační proces	203
IX.2 Čechové a Moravané vstupují do dějin	212
IX.3 Vývoj od třicátých let 9. století a připojení Nitranská	225
IX.4 Mojžírova Morava do roku 846	228
X. Odraz historického vývoje v hmotných památkách – tzv. blatnicko-mikulčický horizont	233
XI. Konsolidace moci Rostislavovy Moravy a první krize – politické vztahy mezi Franky, Římem a Byzancí (846–870)	248
XII. Počátky křesťanství a jeho rozvoj	291
XII.1 První dotyk křesťanství na středním Dunaji a prvé křesťanské misie	291
XII.2 Vývoj moravské církve ve 2. polovině 9. století	319
XII.3 Tradice moravského biskupství v 10. století	340
XII.4 Velkomoravská sakrální architektura	344
XII.5 Otázka existence klášterů a dalších církevních institucí na Velké Moravě	375
XII.6 Odraz křesťanství v památkách velkomoravského uměleckého řemesla	381

XIII.	Hospodářství, zemědělská výroba a řemesla	401
XIV.	Obchod, komunikace a směna	403
XIV.1	Dálková komunikační síť	404
XIV.2	Směna, nálezy předmincovních platidel a mincí.	405
XV.	Sídelní typy	414
XV.1	Otevřená zemědělská sídliště	415
XV.2	Hradiště a opevněná sídliště.	417
XVI.	Nekropole	431
XVI.1	Plochá pohřebiště.	436
XVI.2	Hroby na sídlištích.	462
XVI.3	Mohylníky.	470
XVI.4	Kostelní hřbitovy	485
XVII.	Svatoplukova Velká Morava (871–894)	496
XVII.1	První roky Svatoplukovy vlády (872–874)	496
XVII.2	Doba konsolidace a dalšího rozmachu Svatoplukovy říše (875–880/882).	501
XVII.3	Územní expanze Svatoplukovy Velké Moravy (880/882–884)	514
XVII.4	Poslední desetiletí Svatoplukovy vlády a vrchol jeho moci (884–894)	524
XVII.5	Definitivní usazení starých Maďarů v karpatské kotlině	569
XVIII.	Pád Velké Moravy (894–906/907)	581
	Výběrová bibliografie.	622
	Bibliografické zkratky	651
	Zusammenfassung	652